

Inspirationsmateriale til undervisning

Fantasiens leg om livets hjul

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum

KÆRE UNDERVISER

I forbindelse med dit og dine elevers besøg på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum har vi aftalt, at I på egen hånd skal opleve Carl-Henning Pedersens 1000 kvm store værk *Fantasiens leg om livets hjul*, der er at finde i den indre Angligård.

I dette materiale har jeg samlet en fortælling om værket og forslag til små opgaver, der kan være med til åbne og levendegøre værket for eleverne.

Jeg håber, du finder materialet brugbart, og at I får en god oplevelse med det.

Har du spørgsmål eller kommentarer, er du altid velkommen til at kontakte mig!

Med venlig hilsen

Kunstformidler på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

Helle Forbech Hvergel

FORTÆLLINGEN OM FANTASIENS LEG OM LIVETS HJUL

I det følgende finder du fortællingen om "Fantasiens leg om livets hjul". Jeg anbefaler, at du som underviser starter med enten at læse fortællingen op som den er, eller lader dig inspirere af den til frit at introducere dine elever til værket.

Tilbage i 1950'erne bor der i Herning en meget kendt fabrikant ved navn Aage Damgaard. Han er kendt både i Danmark og videre ud i verden for at producere skjorter – helt præcis Angli Skjorter.

Aage Damgards første skjortefabrik ligger inde midt i Herning, og fabrikken er ret speciel. For eksempel har han ikke kun ansat kvinder til at sy skjorterne på hans fabrik – han har også ansat kunstnere til at dekorere fabrikken og skabe kunst, som syerskerne kan se på, imens de arbejder. Dengang skabte dette meget opmærksomhed – man havde ikke før andre steder i verden set en fabrikant, der på den måde valgte at bruge penge på at ansætte kunstnere. Men for Aage Damgaard var det vigtigt med kunstnerne, for ud over at han var en meget dygtig forretningsmand, så var han også meget interesseret i kunst. Specielt op-tog det ham, at kunsten skulle kunne opleves af alle – altså ikke kun de rige, der havde råd til at købe dyre kunstværker hjem til stuen, men også til arbejderne.

I starten af 1960'erne bliver fabrikken i Herning for lille for Aage Damgaard og Angli Skjorter. Han bestemmer sig derfor for at bygge en ny fabrik, der skal ligge i Birk – lidt uden for byen. Men fabrikken skal ikke være en helt almindelig fabrik – den skal være smuk og anderledes at se på. Derfor vælger Aage Damgaard at få en arkitekt til at tegne fabrikken. Dette valg skaber stor opmærksomhed, for man er på dette tidspunkt ikke vant til, at en forretningsmand vælger at bruge penge på at få en arkitekt til at tegne sin fabrik. Fabrikken bliver tegnet, så den set oppefra ligner et lille "a", der også fungerer som logo for Angli Skjorter. Denne form er meget speciel, og den skaber et tomrum i midten – en indre gård. Fabrikkens ydre mure bliver malet hvide og står meget skarpt og tydeligt i det omkringliggende landskab. Men den indre gård synes Aage Damgaard ikke skal være hvid. Han ønsker i stedet at en kendt dansk kunstner skal dekorere de 1000 kvm mure – altså mure, der svarer til 4,5 fodboldbaner.

Aage Damgaard vælger at spørge kunstneren Carl-Henning Pedersen, der på dette tidspunkt er en kendt kunstner, der både udstiller kunstværker rundt omkring i Danmark, men også i resten af verden. Carl-Henning Pedersen er i tvivl om, om det er noget for ham – for det er jo et stort projekt, der vil tage meget langt tid. Dog lykkes det Aage Damgaard at overtale ham, og derfor rejser Carl-Henning fra sit hjem og værksted i København til Herning for at starte på kunstværket. Det første han gør efter at have set de bare mure er, at han går ind til centrum af Herning, hvor han køber en bøtte sort maling, en pensel, en fiskestang og en rulle tape. Da han kommer tilbage til fabrikken, taper han straks penslen på enden af fiskestangen. Han dypper den lange bløde fiskestang i den sorte maling, inden han begynder at male direkte på den bare mur. Han laver altså ikke nogen skitse på et stykke papir – nej, han går bare direkte i gang, fordi det er netop sådan, han kan lide at male – helt spontant, lige fra hjertet og frit fra fantasien!

Fortællingen fortsætter på næste side ...

Fortællingen om *Fantasiens leg om livets hjul*

Da Carl-Henning har malet alle 1000 kvm med penslen på fiskestangen, beslutter han sammen med Aage Damgaard, at han skal rejse til et keramikværksted i Sydtykland, fordi dekoreringen ikke blot skal være på muren, men skal være på glaserede stentøjskakler. På keramikværkstedet i Tyskland lægger Carl-Henning kaklerne på gulvet foran sig, og her bliver fiskestanden skiftet ud med en bambuspind, så han igen kan male med store strøg direkte på kaklerne. Motiverne bliver ikke helt de samme, som dem han havde malet direkte på fabrikkens mure – igen maler han helt spontant, lige fra hjertet og frit fra fantasien, og det ender med, at dekoreringen kommer til at bestå af 15 sammensatte billeder adskilt af nogle lodrette bånd. Da alle 1000 kvm kakler er blevet brændt, bliver de fragtet til Herning, hvor de bliver sat op på murene i den indre gård. Det enorme kunstværk står helt færdigt i 1968 med titlen *Fantasiens leg om livets hjul*.

Fantasiens leg om livets hjul kan man sige, bliver Carl-Hennings første møde med Herning. Imens han laver det, lærer han Herning godt at kende og omvendt - og værket er måske den vigtigste grund til, at museet i 1976 bliver bygget her og ikke i for eksempel København, hvor han ellers boede og arbejdede. Ligesom værket bliver hans første møde med Herning, så bliver det også hans sidste. Da han dør i 2007, bliver der nemlig afholdt en mindehøjtidelighed på museet, hvorefter hans urne bliver nedsat et hemmeligt sted midt i værket. Derfor ligger han nu til hvile her – midt i hans fantastiske smukke kunstværk – midt i *Fantasiens leg om livets hjul*.

Fortællingen er skrevet af kunstformidler Helle Forbech Hvergel

Når du er færdig med fortællingen, kan du starte med at give dine elever følgende tre små opgaver:

- Gå helt tæt på værket og se, om I mellem kaklerne kan skimme Carl-Henning Pedersens oprindelige tegning på de hvide mure!
- Løb en (eller flere) omgange rundt langs muren og oplev, hvor stort værket faktisk er!
- Råb så højt I kan: "Hvor mange killinger fik katten?" - Hvilket svar får I tilbage og hvorfor?

TRE TEGNEØVELSER I TØRVEJR ...

Hvis vejret holder tørt, kan I på museet låne tegneunderlag, papir samt farver og arbejde med følgende tre øvelser.

HUSK, det er dit ansvar som underviser at holde styr på de lånte materialer og sørge for, at de alle bliver leveret tilbage i den stand, I har lånt dem i.

TEGNEØVELSE 1

Gå på fantasiopdagelse i værket og find fem forskellige fantasidyr!

Vælg dit favoritfantasidyr og tegn det!

TEGNEØVELSE 2

Gå på eventyropdagelse i værket og find fem forskellige eventyrmotiver!

Vælg dit favoriteventyrmotiv og tegn det!

TEGNEØVELSE 3

Gå på opdagelse i værket og find fem forskellige masker!

Vælg din favoritmaske og tegn den!

TRE SAMTALER I AL SLAGS VEJR ...

Ligegyldigt hvordan vejret er, kan I altid udfolde værket igennem samtaler!

Start eventuelt med at lade eleverne samtale i par. Efterfølgende kan I sammen samle op ved, at alle par skal præsentere det mest spændende, de har talt om.

SAMTALE 1

Gå på opdagelse i værket og tal om, hvorfor det mon hedder *Fantasiens leg om livets hjul*. Find fem forskellige detaljer, der illustrerer jeres svar!

SAMTALE 2

Gå på opdagelse i værket og find fem forskellige fantasidyr. Tal om, hvilke egenskaber dyrene besidder, og hvilke navne man kan give dem!

SAMTALE 3

Gå på opdagelse i værket og find jeres favorit eventyrmotiv. Find sammen på en lille historie, hvor motivet spiller en hovedrolle!

KLASSEFOTO ...

Hvert år kommer mange forbi Angligården for at få taget billeder i *Fantasiens leg om livets hjul*. For eksempel familie billeder, bryllups billeder og band billeder.

Gå en tur i værket og bliv enige om et godt sted at tage et klassefoto. Hvorfor er netop dette sted godt? Tag forskellige fotos ud fra de tre fotoudfordringer.

FOTOUDFORDRING 1

Tag et klassisk klassefoto, hvor alle smiler, og hvor alle øjne er åbne!

FOTOUDFORDRING 2

Tag et fjollefoto, hvor en tredjedel af jer ikke må have fødder på jorden!

FOTOUDFORDRING 3

Tag et fjollefoto, hvor læreren/lærerne står i midten og ser meget seriøse ud, imens alle elever fjoller omkring!

Læg gerne jeres klassefotos på Facebook og Instagram med **#CHPEAMUSEUM**
- så kan det være vi deler det på museets sider!

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum